

Oponentský posudok
pre vymenúvacie konanie na materiál doc. Ing. Petra Krištofíka, Ph.D.
v odbore habilitačného a inauguračného konania Financie
v študijnom odbore Ekonomía a manažment

Docenta Petra Krištofíka som profesijne spoznala v pozícii zodpovednej riešiteľky medzinárodného projektu „Reforma vzdelávania v oblasti účtovníctva a audítorstva na Slovensku“ (2002-2003), ktorý bol financovaný inštitúciou Canadian International Development Agency (CIDA). Vtedy bol doc. Krištofík členom skupiny „master trainers“, ktorá pod vedením renomovaných profesorov z McGill University v Montreale vypracovala osnovy predmetov študijného plánu („Curriculum“) Finančného účtovníctva a riadenia pre študijné programy ekonomického zamerania na všetkých relevantných fakultách ekonomických univerzít na Slovensku. Zúčastnenými inštitúciami v projekte boli: McGill University Montreal, Canadian International Development Agency, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Ekonomická univerzita v Bratislave, Univerzita Komenského v Bratislave, Technická univerzita v Košiciach, ako i Slovenská komora audítorov. Výstupom tohto unikátneho projektu a následne tiež projektu Svetovej banky (Reforma účtovníctva a audítorstva v SR, 2004) boli tri diely originálnych publikácií zameraných na Finančné účtovníctvo a finančné riadenie s aplikáciou IAS/IFRS. Ako uvádzajú samotní autori, pionierskym a v našich pomeroch nevídaným zámerom bolo prezentovať účtovanie jednotlivých obchodných transakcií nie ako mechanické zaznamenávanie udalostí podľa národného bilančného kodifikovaného práva a podľa vzorovej rigidnej zbierky súvzťažností, ale na základe aplikácie definovaných všeobecne uznaných štandardov IFRS, ktoré kladú dôraz na finančné vykazovanie a využitie získaných informácií pri riadení ekonomických subjektov.

Doc. Krištofík patril medzi najaktívnejších autorov a už v prvom diele publikácie (2004) spracoval kapitolu o finančných nástrojoch a finančných investíciách a kapitolu venovanú kapitálovému rozpočtu. V treťom diele unikátnej publikácie (2006) rozpracoval problematiku teórie koncernu, predovšetkým oblasť finančno-ekonomickej podstaty podnikových kombinácií, motívov, spôsobov uskutočňovania a alternatívnych foriem podnikových kombinácií.

V priebehu ďalších rokov, v súlade so zmenami v oblasti IFRS i finančného a účtovného vzdelávania v Európskej únii, vznikli nové vydania tejto učebnice tak, ako je to štandardné v zahraničí (2009, 2011). V nich zúžený autorský kolektív (Peter Krištofík, Darina Saxunová a Zuzana Šuranová) postupne zapracovávali všetky zmeny a aktualizovali obsah. Publikácia, ktorá je často využívaná v akademickom i odbornom prostredí na Slovensku a v Českej republike, nemá v našom prostredí zodpovedajúcu odbornú alternatívu.

Som presvedčená o skutočnosti, že táto medzinárodná spolupráca s renomovanými profesormi z Mc Gill University v Montreale determinovala začiatky vedeckého a pedagogického pôsobenia doc. Krištofíka. Svoj vedecko-pedagogický potenciál následne rozvinul v spolupráci s ďalšími vedeckými osobnosťami a poznajúc jeho kariéru do dnes môžem konštatovať, že doc. Krištofík patrí k popredným odborníkom v oblasti financií v priestore Slovenskej a Českej republiky, pričom v ďalšom texte zdôrazním jeho dlhodobé i krátkodobé zahraničné prednáškové a výskumné pobyty (Holandsko, Belgicko, Rakúsko, Fínsko, Francúzsko, UK).

Osobnosť doc. Krištofíka hodnotím podľa stanovených kritérií nasledovne:

1. Tri najvýznamnejšie diela

Tri predložené publikácie (vedecká monografia a dva články v časopisoch) ilustrujú vedecko-výskumné a vzdelávacie aktivity doc. Krištofíka v samotnom jadre študijného programu Financie.

Kniha: Krištofík, P. 2010. Finančná ekonómia s aplikáciou na rozvíjajúce sa trhy. Bratislava: Iura Edition, člen skupiny Wolters Kluwer.

Publikácia ucelene podáva problematiku finančnej ekonómie a v čase svojho publikovania mala priekopnícky charakter. Z pohľadu profesorského konania hodnotená publikácia prispieva do teórie financií predovšetkým tým, že:

- vychádzajúc z ťažiskových teórií v oblasti finančnej ekonómie (teórie portfólia a čistej súčasnej hodnoty), identifikuje rozdiely pri aplikovaní týchto teórií v rozvinutých krajinách a rozvíjajúcich sa krajinách,
- venuje pozornosť behaviorálnym financiám, ktoré vysvetľujú anomálie na finančných trhoch,
- prispieva do vedeckej diskusie o hlavných nositeľoch investičných príležitostí, o projekcii peňažných tokov investičných projektov, o najvhodnejších metódach ohodnocovania investícií a o vplyve miere zadlženia na investičné rozhodovanie.

Článok: Krištofík, P., Ištók, M., Nedelová, G. 2014. Motívy zakladania onshore a offshore spoločností slovenskými podnikmi v roku 2014. Politická ekonomie. Roč. 65, 2, 198-216. (IF 0,25)

Ide o pôvodný článok publikovaný v karentovanom časopise, ktorý ako prvý svojho druhu poukazuje na problematiku etiky vo financiách na Slovensku. Jeho publikovaním sa rozšírila potrebná (ale na Slovensku skromná) vedecká diskusia o problematike daňových únikov. Prínosom výskumu je identifikácia a štatistická verifikácia hlavných motívov zakladania onshore a offshore spoločností slovenskými podnikmi, ktorú umožnila unikátna databáza.

Článok: Peter Kristofík, Jenny Kok, Sybren de Vries, Jenny van Sten-van't Hoff. 2012. Financial Supply Chain Management – Challenges and Obstacles. Vol 1, 2, 132-143.

Článok vznikol v rámci vedeckého projektu VEGA Inovatívne prístupy k systému hodnotenia podniku a bol publikovaný v spoluautorstve s holandskými expertmi. Do oblasti financovania malých a stredných podnikov na Slovensku vniesol povedomie o možnosti inovatívneho financovania vo forme špecifického nástroja (Supply Chain Finance - SCF), ktorý môžeme chápať ako „reverzný faktoring“. Článok tak prispel k vedeckej rozprave venovanej inovatívnym prístupom financovania malých a stredných podnikov. Zároveň, ide o vedeckú prácu, ktorá si získala značnú citačnú odozvu v medzinárodnom meradle.

Na základe preštudovania troch prác konštatujem, že dané práce charakterizujú vedeckú osobnosť doc. Krištofíka a že sú relevantnou oporou pre jeho prebiehajúce inauguračné konanie.

2. Pedagogická a vzdelávacia činnosť

Naplnenie kritérií inauguračného konania doc. Krištofíka v pedagogickej a vzdelávacej činnosti je nespochybniteľné. Na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici začal na ustanovený týždenný pracovný čas pracovať pred 23 rokmi. Postupne svoju kvalifikáciu zvyšoval mimo UMB. Doktorandské štúdium ukončil na Ekonomicko-správni fakulte Masarykovej univerzity v Brne (2002) a titul docenta získal na Ekonomickej fakulte VŠB-TU v Ostrave (2011).

V súčasnosti je garantom prvého stupňa študijného programu „Financie, bankovníctvo a investovanie“ a spolugarantom tretieho stupňa študijného programu Financie v študijnom odbore Ekológia a manažment.

Okrem dlhodobého pedagogického pôsobenia na Ekonomickej fakulte UMB chcem zvýrazniť jeho dlhodobé i krátkodobé prednáškové pobyty v zahraničí [dlhodobé pobyty v zahraničí: hosťujúci profesor na Rotterdam Business School, HS, Rotterdam, Holandsko (február – jún 2011); hosťujúci profesor na Lotrinskej univerzite Metz, Nancy, Francúzsko (február – marec 2017); krátkodobé prednáškové pobyty: Univerzita v Jyväskylä, Fínsko (2000); Univerzita v Gente, Belgicko (2001); Nottingham Trent University, UK (2005); Unieversité de Poitiers, Francúzsko (2005, 2009); Univerzita v Antverpách, Belgicko (2006); University of Upper Austrai Styer, Rakúsko (2009, 2010)].

V pozícii lektora a vedúceho učebných modulov sa zúčastnil vzdelávacích modulov MBA (1) Nottingham Business School, UK; (2) Open University Business School Milton Keynes, UK; (3) Technische Uniersität Wien, Rakúsko.

Doc. Krištofík zabezpečuje a/alebo v minulosti zabezpečoval predmety v slovenskom, anglickom a nemeckom jazyku. V súčasnosti na EF UMB zabezpečuje predmety Podnikové financie, Finančný manažment na všetkých troch stupňoch vzdelávania, Managerial Accounting, Medzinárodný finančný manažment, v minulosti to boli predmety Finančné trhy, Investition und Finanzierung, Prípadové štúdie z finančného manažmentu. Eviduje 18 vedených bakalárskych prác a 67 vedených diplomových prác. Ako bolo uvedené už v úvode, vydal renomované vysokoškolské učebnice, publikoval tiež ďalšie učebné texty. Bol zodpovedným riešiteľom a spoluriešiteľom 5 medzinárodných vzdelávacích projektov.

Pozvané prednáškové aktivity realizoval aj pre inštitúcie verejnej správy (Finančná správa Slovenskej republiky), komerčné banky (VÚB, a.s., OTP banka, a.s.), podnikateľské subjekty (US Steel Košice, s.r.o.).

Na základe týchto poznatkov môžem konštatovať, že uchádzač svojimi najmä zahraničnými prednáškovými aktivitami vysoko prekračuje „standard na Slovensku“, internacionalizácia výskumu i vzdelávania sú s ním inertne spojené od samého začiatku jeho akademickej kariéry.

3. Vedecko-výskumná činnosť

Zameranie vedecko-výskumnej činnosti doc. Krištofíka je v súlade s odborom inauguračného konania a jej úroveň dosahuje kvalitu požadovanú na Ekonomickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Bol zodpovedným riešiteľom v projekte VEGA, dvakrát zástupcom zodpovedného riešiteľa v projekte VEGA, štyrikrát spoluriešiteľom v projekte VEGA, okrem toho bol dvakrát spoluriešiteľom projektu APVV.

Hlavným výstupom týchto projektov boli vystúpenia na zahraničných a domácich konferenciách a publikácie z oblasti podnikových financií, ktoré rozširovali poznanie v nasledujúcich oblastiach: a) získavanie kapitálu na podporu prevádzkových a investičných programov podniku, b) kapitálové rozpočtovanie – optimalizácia výberu projektov, do ktorých podnik investuje zdroje s ohľadom na rizikovosť a výnosnosť projektov, c) riadenie cash-flow, d) rozvoj vlastníckych vzťahov a štruktúry správy majetku (corporate governance), e) riadenie rizika s cieľom udržiavať optimálny pomer medzi výnosnosťou a rizikom.

Týmto oblastiam sa venujú aj ním vedení doktorandi, čím doc. Krištofík vybudoval svoju doktorandskú školu, s veľmi dobrým potenciálom do budúcnosti (úspešne viedol troch ukončených doktorandov, v súčasnosti vedie dvoch doktorandov).

Uznaním vedecko-výskumného pôsobenia doc. Krištofíka je aj členstvo vo vedeckých radách fakúlt s ekonomickým zameraním na Slovensku a v Českej republike: Vedecká rada UMB (2015 - doteraz), Vedecká rada EF UMB (2007 – 2010, 2013 – doteraz), Vedecká rada Ekonomickej fakulty TU v Košiciach (2015 - doteraz), Vedecká rada Ekonomickej fakulty VŠB-TU Ostrava (2015 – doteraz), Vedecká rada Obchodnej fakulty EU v Bratislave (2015 – doteraz), Vedecká rada Fakulty sociálno-ekonomických vzťahov Trenčianskej univerzity v Trenčíne (2018 – doteraz).

Akademický výskum vyžaduje spoluprácu nielen s pracoviskami na Slovensku, v Českej republike či v stredoeurópskych krajinách, ale aj spoluprácu so západoeurópskymi pracoviskami či pracoviskami mimo Európy. Bohatý zoznam univerzít, s ktorými výskumne alebo pedagogicky spolupracoval, dokazuje spôsobilosť uchádzača vo vedecko-výskumnej činnosti a predpokladám, že sa rozvinie aj v budúcnosti.

4. Publikačná činnosť

Publikačná činnosť doc. Krištofíka je výstupom početných vedecko-výskumných a vzdelávacích projektov. V materiáloch na vymenúvanie (príloha m) uvádza 84 vedeckých prác, v zozname publikácií, ktoré sú evidované v Univerzitnej knižnici UMB (príloha h) je 168 záznamov. Publikácie obsahujú celé spektrum akademických publikácií, zahraničné a domáce vedecké monografie, publikácie v časopisoch (vrátane karentovaných), ale tiež publikácie v zborníkoch z konferencií.

Zo zoznamu predložených prác je vidno ambíciu publikovať stále lepšie výstupy vedecko-výskumnej práce v zahraničných monografiách [Krištofík et al. (2015) *Financial Tools in Management of Small and Medium-sized Enterprises*. London : Science Publishing; Lament et al. (2020) *Innovation in Selected Sectors of the Economy*. Radom : Publishing Huse Kazimierz Pulaski Uni of Technology and Humanities].

V oblasti vysokoškolských učebníc je doc. Krištofík naďalej kľúčovou akademickou osobnosťou pri neustálej aktualizácii a profesionalizácii finančného riadenia založeného na IFRS [najnovšia publikácia je: Šuranová, Krištofík et al. (2015) *Finančné účtovníctvo a riadenie s aplikáciou IFRS : praktikum*].

Články z odboru inaugurácie publikoval uchádzač v troch karentovaných časopisoch miestneho charakteru (Politická ekonomie, dvakrát Ekonomický časopis), ďalších časopisoch vo WoS a Scopuse, v zborníkoch. Počet evidovaných citácií doma a v zahraničí dokladuje, že publikované práce majú akademický impakt [citácie v zahraničných publikáciách registrovaných vo WoS a/alebo Scopus (65); citácie v domácich publikáciách registrovaných vo WoS a/alebo Scopus (15); citácie v zahraničných publikáciách (49); citácie v domácich publikáciách (46)].

5. Plnenie kritérií pre vymenovanie za profesora

Kvantitatívny prehľad plnenia kritérií na vymenovanie za profesora podáva príloha „m“ inauguračného spisu. Všetky kritériá, ktoré sú stanovené internými predpismi Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, doc. Ing. Peter Krištofík, Ph.D. spĺňa. Z pohľadu kvality je tiež plnenie kritérií pre vymenovanie za profesora, tak ako sú stanovené a uplatňované na EF UMB k dnešnému dňu, nespochybniteľné.

6. Otázky do rozpravy

- Aký je Váš najvýraznejší vedecký prínos v oblasti financií?
- Aké sú najnovšie trendy v oblasti behaviorálnych financií?

7. Odporúčanie pre udelenie vedecko-pedagogického titulu v odbore habilitačného a inauguračného konania Financie v študijnom odbore Ekónómia a manažment

Na základe pozitívneho zhodnotenia plnenia jednotlivých aspektov inauguračného konania **odporúčam** udelenie vedecko-pedagogického titulu profesor v odbore habilitačného a inauguračného konania Financie v študijnom odbore Ekónómia a manažment doc. Ing. Petrovi Krištofíkovi, Ph.D.

Banská Bystrica 25. augusta 2020

prof. Ing. Emília Zimková, PhD. v. r.